

Starość nie musi być cierpieniem

Wszystkie żywe istoty starzeją się już od momentu swoich narodzin. Nie ma ostrej granicy czasowej, od której należy u danego gatunku czy osobnika mówić o starości. Jest to raczej indywidualny stan, który wskazuje na wyczerpywanie się fizjologicznych możliwości organizmu.

Oczywiście zależy to od całego życia, od warunków egzystencji, od przebytych chorób, od warunków klimatycznych, od żywienia, krótko mówiąc od wszystkich czynników działających na dany organizm przez całe jego życie.

Nasze zwierzaki żyją coraz dłużej

Starość objawia się zarówno psychicznym, jak i fizycznym wyczerpaniem. Każdy może przytoczyć przykłady objawów starości u swojego zwierzaka. Stan starości jest spotykany u zwierząt coraz częściej, a to z powodu postępu w naukach biologicznych, w tym także w medycynie weterynaryjnej, która w ostatnich latach geriatrię (naukę o starzeniu się) rozwinęła w znacznej mierze. Poznanie mechanizmów starzenia się organizmów pozwala coraz lepiej przeciwdziałać tym czynnikom, co skutkuje coraz dłuższym życiem zwierząt. A coraz dłuższe życie psa czy kota wymaga dostosowania się do jego potrzeb pod względem pielęgnacji, żywienia, opieki medycznej.

Bardzo ważnym, a mało branym pod uwagę elementem przy zakupie zwierzęcia, jest właśnie umiejętność przewidywania długości jego życia i konsekwencji, jakie niesie za sobą także starość naszego czworonożnego pupila. To ważne, by zdawać sobie sprawę kto będzie miał możliwość opiekowania się właśnie nabytym szczeniakiem za 10-15 lat.

Pierwsze symptomy

Jakie objawy możemy zaliczyć do starości, co powoduje, że mówimy o psie, kocie, że jest już stary? Po pierwsze, niechęć do poruszania się. Np. u kotów utrzymywanych tylko w mieszkaniu czasami nie zwracamy uwagi, że nasz gibki i szybki kociak już więcej śpi, już tak często nie chce pobawić się gałgankiem, czy poskakać za świetlistą plamką. Z kolei u psów, zwłaszcza ras dużych, obserwujemy konieczność porannego „rozchodzenia się” zanim nasz przyjaciel zacznie normalnie biegać. To pierwsze sygnały. Gdy odpowiednio szybko nie zareagujemy, te doległości będą wyraźnie postępować i ograniczać możliwość sprawnego biegania, potem nawet chodzenia zwierzęcia, co gorsza, często będzie się to wiązać z bolesnością.

Mniej widzi, słyszy i je...

Wzrok to następny element, w którym starość dosyć wyraźnie się odbija. Gorsze widzenie, zwłaszcza o zmroku i zmętnienie najpierw rogówki, a potem także soczewki, to sygnały, że nasz zwierzak gorzej widzi. I znowu, szybka reakcja w pierwszym stadium pozwala na znaczne spowolnienie tych procesów. Pamiętajmy również o słuchu. Nieraz żartujemy, że nasz ulubieniec stał się indywidualistą i sam wybiera miejsca spacerów. To może być mylna interpretacja osłabionego słu-

chu. Wystarczy w domu spowodować hałas w momencie, gdy pies nas nie widzi i obserwować jego reakcję. To proste, a dające wiele informacji doświadczenie.

Z kolei zmiana apetytu i reakcji na pokarm to jeden z częściej zauważanych przez właścicieli objawów starzenia się ich zwierząt. Niechęć do jedzenia lub niestrawność to łatwe do zauważenia objawy i w tej sytuacji brak reakcji opiekuna to już poważne niedbalstwo.

Nie lekceważmy objawów

Ze strony obwodowego układu nerwowego objawy często są łączone lub wręcz mylone z całym układem ruchu. Drżenia kończyn, niedowład, porażenia, sztywny chód to tylko niektóre objawy, na które należy zwrócić uwagę. Centralny układ nerwowy jest bardzo wrażliwą częścią organizmu i jego starzenie się u zwierząt zauważa zwykle bardzo późno, gdy objawy są już zaawansowane. Nie należy lekceważyć takich objawów jak coraz słabszy kontakt z otoczeniem, zaszywanie się w ciemne kąty, patrzanie przez dłuższy czas w jeden punkt, utrata wyuczonych nawyków. Zaawansowanych procesów starzenia nie można cofnąć, ale w stadium początkowym, przy udziale odpowiedniego żywienia i środków farmakologicznych daje się zdziałać naprawdę bardzo dużo.

Można mnożyć objawy ze strony poszczególnych organów i układów, ale ogólnie należy stwierdzić, że starość to stan, który długo można powstrzymać. Dlatego, po osiągnięciu przez nasze zwierzę towarzyszące wieku około siedmiu, ośmiu lat, należy skonsultować z lekarzem weterynarii wszystkie objawy i wdrożyć odpowiednie postępowanie.

Niepotrzebne cierpienie

Posiadamy już cały arsenał środków, które podane w odpowiednim momencie czynią starość lżejszym i mniej bolesnym okresem życia zwierzęcych seniorów. Zarówno preparaty witaminowo-mineralne o odpowiednim składzie, jak i preparaty oparte na nowoczesnych substancjach farmakologicznych to potężna broń przeciw starzeniu się, zapewniająca poprawę komfortu tego okresu życia.

Bezsilne patrzanie na cierpienia spowodowane starością mamy już za sobą. Nowoczesna diagnostyka, a nade wszystko zwykle badanie kliniczne zwierzęcia i zastosowanie wcześniej wymienionych grup preparatów przedłuża możliwość obcowania z naszym przyjacielem w zdrowiu i bez cierpienia.

ANDRZEJ ALWEIL
lekarz weterynarii

Fot. Janusz Moczulski